

Rådet for Bæredygtig Udvikling 2023

Møde nr. 6

Referat for rådsmøde mandag d. 21. august. 2023, Kl. 17.00 til 19.00,

Deltagere: Vibeke Højbjerg (fmd) , Marianne Thorsø Nielsen (nfm.), Eric L. Bourgois, Anders Mikkelsen, Henrik Tonnesen, Alice Silkjær Møller, Lars Egeskjold Levinsen (AG), Finn Yde-Andersen, Niels Erik von Freisleben og Brigitta Stampe (i stedet for Bolette Brødsgaard) .

Øvrige deltagere: Michala Tarbo Andersson og Flemming Bo Petersen (ref.) Natur, Miljø og Klima.

Afbud fra: Karna Lønne, Anders Glümer, John Frandsen, Lars Jonsson og Bolette Brødsgaard.

1. Godkendelse af mødets dagsorden

Formanden bød velkommen og orienterede om at hun havde aftalt med Eric Bourgois, at hun var formand for rådet indtil videre.

2. Godkendelse af referat fra sidste møde i RBU den. 16/03-23

Referatet blev godkendt.

3. Sammensætning af Rådet

Der blev budt velkommen til Rådets nye medlemmer, som fik ordet.

Alice Silkjær fra FOMA havde især interesse i den sociale bæredygtighed og var spændt på i hvor høj grad rådets arbejde også rummede den vinkel.

Lars Egeskjold Levinsen fortalte om gymnasiets arbejde med bæredygtighed i et grønt udvalg for lærere og elever samt at han er ved at gennemgå en uddannelse om at bringe bæredygtighed ind i gymnasiets arbejde, bl.a. undervisningen. Han ville prøve at få en elev til at deltage i rådets arbejde. Alle aktive elever havde gået i 3. g og der skulle derfor findes nye elever til udvalgets arbejde i de kommende år. Rådets medlemmer præsenterede sig. Marianne bad om at rådet fik en opdateret liste over medlemmerne og kontaktoplysninger.

4. Nyt fra forvaltningen

Orientering om igangværende arbejde med planstrategi og handleplan for natur og biodiversitet.

Byrådet har tidligere besluttet, at der er tale om revision af udvalgte temaer fra Planstrategi 2019 og ikke en revision af strategien i sin helhed.

Udkastet til Planstrategi 2023 skal udsendes i høring i 8 uger.

Et forslag til planstrategi behandlet i økonomiudvalget den 22. august (beslutning og forslag eftersendes til rådets medlemmer)

Opstartsmøde for handleplanen for natur og biodiversitet fandt sted den 14. august og materiale (powerpoint) vedlagt dagsorden som bilag.

Referat:

Rådet tog orienteringen til efterretning. Michala supplerede med at flere sager i forvaltningen ville blive nævnt under bordrunden.

5.

Bordrunde – præsentation og korte indlæg

Referat

Formanden: Unge (fra AG) kunne være med til at sikre unges interesse i borgerrettet event om bæredygtighed. Anders Mikkelsen: Stort arbejde med byfest og en ambition om at gøre det til en byfest for hele Allerød. Lynges fokus på det sociale og adgang til natur, en sti fra Lynges til Mølleådalens og udviklingen i og omkring grusgraven.

Brigitta (klimabevægelsen): Fortsat 3 hovedmål: 1 brug af CO2 Skyggepriser for indkøb i kommunen. 2 Fjernvarme og andre muligheder og 3 Mere natur på Ny Allerødgaards jorde. I forhold til ny aftale om brug af jorden kunne Niels Erik fortælle, at hvis aftalen var som tidligere, så kunne den opsiges. Michala orienterede om de mange aktuelle udfordringer i Natur, Miljø og Klima: Lodret jordvarme – mange er interesserede. En fredning ved Lynges skal afgøres snarest (i år) ellers falder forslaget. Spildevandsplan og delområdeplan samt fokus på afledning ift. Klimatilpasningsplan. Brigitta spurgte ind til klimaplanen: Der er en revideret udgave på vej, hvor også målene revideres. Endelig er der en indsatsplan for grundvandsbeskyttelse som skal op i et koordinationsforum med deltagelse af vandværker og politikere mv. På affaldsområdet kommer der en rød spand til farligt affald og tekstiler bliver håndteret under storskrald (og derudover fortsat til direkte genbrug). Der er stadig arbejde med Faremosen og endelig er der nye aftaler med Park og Vej om plejeplaner. Vibeke spurgte til arealer til fjernvarme. Der var en beslutning på seneste MEBU-møde. Men fortsat udsigt til, at en endelig udpegningskræver yderligere politisk behandling.

Henrik Tonnesen fortalte om 900 millioner, der var givet til en sikring af grøn omstilling på erhvervsskolernes uddannelser og vigtige for bæredygtigheden. Især er 10. klasserne målgruppe.

Eric fortalte om livgardens fokus på vild natur samt interessen for adgang til naturen og kulturlandskabet. Der havde været en naturvandring på militærets område. Han pegede på at trolden havde givet flere gæster i naturen. Han og to industrihøns deltager i madfestival med foreningen Grøn Guide. Han er spændt på de unges deltagelse i rådets arbejde.

Alice: Fokus på den sociale bæredygtighed - at få mennesker til at trives (verdensmålet om sundhed og trivsel). Fx sikre betalbare boliger, da det kan være en udfordring for Allerød-borgere med lave indkomster.

Finn: Handleplanen for Natur og biodiversitet står øverst på lystavlen for DN. Men også opmærksomhed på planstrategien, Ny Allerødgaards jorde (hjælper klimabevægelsen) og beskyttelsen af grundvandet er et topemne. Niels Erik fremhævede arbejdet med at skaffe penge til en grøn guide og gøre noget for klimadagsordenen. På madfestivalen er der bred deltagelse med bl.a. Louise Lorang, Syltedronningen, lokale handlende, Årstiderne og restauranter samt børneaktiviteter og meget mere. Marianne: Plakater om madfestivalen deles ud – kunne også komme til gymnasiet og på marked i Lynges.

6.

Dialog med MEBU og Byrådet

Punktet indledes af arbejdsgruppen som efter sidste møde udarbejdede en henvendelse til MEBU om at indarbejde verdensmål i beslutningsprocessen i MEBU (og byrådet). Henvendelsen til MEBU er videresendt og vedlagt.

Gruppen bestod af **Niels Erik, Bolette, Lars, Finn, Anders M og Marianne**. Som case blev valgt udstykningen ved Sportsvej.

Niels Erik pegede i den forbindelse på at skulle skabe en efterspørgsel, så politikerne ser en fordel i at indarbejde verdensmål i beslutningsprocessen. Brugen af verdensmålene skal på banen i små trin. Det vigtigste er at få taget hul på udfordringen. Det blev gjort med den konkrete henvendelse.

MEBU har besluttet, at RBU kan få foretræde på udvalgmødet den 26. september. Det nærmere tidspunkt ligger først fast tæt på mødet. Det foreslås, at Marianne som rådets næstformand og Niels Erik som formand for arbejdsgruppen repræsenterer RBU og efterfølgende orienterer RBU.

I forhold til en dialog med MEBU og byrådet blev det på sidste møde desuden foreslået:

- At rådet kunne medvirke til at "uddanne" politikerne til at indarbejde hensynet til verdensmålene i det politiske arbejde.
- At man i rådet kunne være vagthund og følge op, og fx samtidig foreslå lokale VE-initiativer.

Niels Erik orienterede kort om at rådet blev nedsat i 2000 med opgaven at orientere og hjælpe byrådet i spørgsmål om bæredygtighed. Dette arbejde var bl.a. blevet støttet af anbefalinger fra opgaveudvalget om FN's verdensmål. Rådet havde i henvendelsen til MEBU taget afsæt i byrådets egne anbefalinger fra planstrategien 2019. Altså, at rådet kunne tilbyde at implementere og udvikle byrådets egne mål og ambitioner om at styrke bæredygtighed i de politiske beslutningsprocesser.

Niels Erik havde derfor gennemlæst forslag til ny planstrategi og set at alle byrådets mål og ambitioner, som Rådet for Bæredygtig Udvikling henviser til i henvendelsen til MEBU er forsvundet ud af planstrategien: Det handler om:

- 1) "Verdensmålene forankres i fagudvalg, Økonomiudvalget og i Allerød Byråd ved, at de bliver en integreret del af de politiske drøftelser" og 2) "Byrådet sikrer en vedvarende indsats gennem en årlig status og opfølgning i fagudvalg og i Økonomiudvalget på, om udviklingen bevæger sig i den rigtige retning". "Vi er godt på vej når" ... 3) "Arbejdet med at integrere verdensmål i det politiske arbejde er understøttet af bl.a. skabeloner, vejledninger mv."
- 4) "Byrådet vil identificere handlinger, der straks og synligt kan bringe udviklingen i en bæredygtig retning for at rykke hurtigt på agendaen for bæredygtighed."

Niels Erik pegede derfor på, at Rådet kunne have et ønske om at få oplyst hvad der var sket, og hvorfor de konkrete mål og ambitioner var fjernet samt om rådet kunne bidrage – altså tilbyde at hjælpe med at gennemføre de tidligere mål og ambitioner i stedet for at fjerne dem fra planstrategien.

Forslag til ny planstrategi var til behandling i økonomiudvalget dagen efter mødet i RBU. Der var i rådet enighed om at fortsætte dialogen med MEBU og sikre sig, at politikere og borgere blev opmærksomme på, at der med forslaget var lagt op til at nedtone bæredygtigheden i kommunens beslutningsproces.

Der var flere kommentarer til hvordan man fra rådets side kunne reagere på denne udvikling – altså at byrådet tilsyneladende blev mindre ambitiøs ift. bæredygtighed.

Det blev foreslået at udsende en pressemeddelelse (som man tidligere har gjort). Formanden ville desuden tage spørgsmålet om bæredygtighed med til mødet i økonomiudvalget og kunne fortælle, at der ikke i mødematerialet til økonomiudvalget var en orientering om, at man fjernede passagerne om at ville styrke bæredygtigheden.

Niels Erik foreslog, at man kunne sende en pressemeddelelse som et åbent brev, hvis Økonomiudvalget besluttede at gå videre med planstrategien (uden indholdet ovenfor) og sende den i høring.

Formanden foreslog, at man afventede mødet den næste dag og eventuelt fulgte op med en ny henvendelse til MEBU. Det kunne også resultere i at man sendte en udvidet henvendelse i forbindelse med rådets foretræde for MEBU.

Finn fortalte at der i seniorrådet var god erfaring med at indsende høringssvar og komme til orde.

Niels Erik savnede at rådet havde en mere proaktiv rolle i stedet for at kommentere.

Der var enighed om at fastholde tanken om, at byrådet og politikerne skal bringes til at efterspørge måder til at inddrage hensyn til bæredygtighed i den politiske beslutningsproces.

Der var flere eksempler på konkrete områder, der også kunne have behov for at inddrage hensyn til bæredygtighed i beslutningsprocesserne. Marianne nævnte byggeriet og ny viden om omfattende oversete fordele ved at renovere eksisterende bygninger i stedet for at rive ned og bygge nyt. Dette var også et konkret emne som rådet kunne pege på.

7.

Næste møder i rådet

Det foreslås, at rådet aftaler tidspunktet for årets sidste rådsmøde i november, så rådet bl.a. kan følge op på dialogen med MEBU. Det foreslås desuden, at rådet fastlægger 3 møder i første halvår i 2024.

Møderne i foråret kunne bl.a. have fokus på ideen om et offentligt møde om bæredygtighed – senest sommeren 2024. Det blev på sidste møde besluttet at udskyde planlægningen af et sådan offentligt møde til senere. Der var i den forbindelse fokus på, om der i rådet var ressourcer til dette arbejde.

I forhold til et tidspunkt for det næste rådsmøde i november:

Planlagte møder i byråd og udvalg:

Økonomiudvalg 14. november

Byrådet 23. november

MEBU 28. november

Konkrete forslag til mødetidspunkt i november fremlægges på mødet.

I foråret 2024 vil der som hidtil være særlig aktivitet i byråd og (relevante) udvalg tirsdage og torsdage. Det foreslås derfor, at rådsmøderne planlægges til at finde sted onsdage og mandage.

Det foreslås desuden at fastholde de aftalte mødetidspunkter, og undgå at aflyse / flytte møderne, når de er aftalt og lagt i kalenderen.

Der var interesse for at (flere) møder i foråret kunne handle om en borgerrettet event og at det kunne relevant at få rådsmedlemmernes baglande i tale.

Der var enighed om, at næste møde skulle finde sted mandag den 20. november kl. 17-19 på rådhuset.

8.

Eventuelt

Referat

Der var ikke yderligere at referere

Sekretær

Flemming Bo Petersen

Natur, Miljø og Klima

Bilag – henvendelse fra RBU til MEBU:

Til Miljø, Erhverv og Byudvalget

Allerøds byråd har med Planstrategi 2019 sat fokus på bæredygtighed og FN's verdensmål. Dette finder Rådet for Bæredygtig Udvikling (RBU) meget positivt.

Byrådet skriver bl.a. 1) ”Verdensmålene forankres i fagudvalg, Økonomiudvalget og i Allerød Byråd ved, at de bliver en integreret del af de politiske drøftelser” og 2) ”Byrådet sikrer en vedvarende indsats gennem en årlig status og opfølgning i fagudvalg og i Økonomiudvalget på, om udviklingen bevæger sig i den rigtige retning”.

Byrådet skriver videre, at ”Vi er godt på vej når” ... 3) ”Arbejdet med at integrere verdensmål i det politiske arbejde er understøttet af bl.a. skabeloner, vejledninger mv.”

Byrådet skriver også: 4) ”Byrådet vil identificere handlinger, der straks og synligt kan bringe udviklingen i en bæredygtig retning for at rykke hurtigt på agendaen for bæredygtighed.”

Det er ikke tydeligt for RBU, hvorledes der politisk og i forvaltningen arbejdes med bæredygtig udvikling, herunder konkret de i Planstrategien nævnte punkter 1, 2, 3 og 4.

RBU er sat i verden for at fremme en bæredygtig udvikling i Allerød Kommune, og bl.a. være rådgivende i forhold til Allerød Byråd. RBU ønsker derfor et foretræde for Miljø-, Erhvervs- Byudvalget, meget gerne på udvalgets møde d. 26. september 2023, for at drøfte og gerne bidrage til hvordan byrådet og forvaltningen kan arbejde med bæredygtighed.

Konkret forslag til at komme i gang med bæredygtighedsvurdering

Et oplagt sted at starte, er af udvikle en metode for bæredygtighedsvurdering i forbindelse med politiske udvalgssager.

RBU mener, at planområdet er et oplagt sted at starte en synliggørelse af vurderinger i forhold til bæredygtig udvikling og verdensmål, men vi finder ikke generelt en sådan synliggørelse i kommunens politiske drøftelser af nye planer på nær i forslag til helhedsplan for Sportsvej. Her er der faktisk en vurdering i forhold til FN's verdensmål i materialet fra Arkitema. Det finder RBU positivt, og vi tager derfor udgangspunkt i denne konkrete vurdering, for at konkretisere vores forslag til, hvordan der kan arbejdes med vurdering i forhold til bæredygtighed og FN's verdensmål.

Vi konkretiserer altså vores metodeforslag ud fra eksemplet Helhedsplan for Sportsvej, men metoden er tænkt som en generel metode, der kan anvendes for alle politiske dagsordener og altså ikke kun for plansager.

RBU mener ikke, at det er vigtigt på forhånd at beslutte en færdig metode til verdensmålsvurdering med tilhørende skabeloner, vejledninger etc. Det vigtige er at komme i gang og derved opnå nogle erfaringer, som en metode kan udvikles fra. Som altid kan det også være givtigt at undersøge, hvad andre kommuner, myndigheder, virksomheder eller organisationer har gjort af erfaringer.

I det konkrete eksempel fra Sportsvej har Arkitema fokuseret på de syv verdensmål, som byrådet har prioriteret i Planstrategien på baggrund af anbefalingerne fra 17-4 udvalget om FN's verdensmål. For hvert af de syv verdensmål udpeger Arkitema nogle opmærksomhedspunkter på stikordsniveau, og det beskrives i en tekst, hvordan verdensmålene har indvirket på helhedsplanen. Teksten har mest fokus på social bæredygtighed, lidt på håndtering af regnvand og nærhed til natur og rekreative muligheder.

RBU bifalder, at verdensmålsvurderingen er foretaget, da det konkret giver mulighed for at forholde sig til den. RBU mener, at den væsentligste mangel ved verdensmålsvurderingen, er at den kun fremhæver nogle udvalgte positive tiltag og muligheder i forhold til de syv verdensmål. Den mangler, at vise planens negative konsekvenser og dilemmaer i forhold til bæredygtighed, og den mangler at forholde sig produktion og forsyning med vedvarende energi og balancen mellem den natur, der fjernes og den natur der etableres.

Det er i denne sammenhæng vigtigt, at det er Allerød Kommune der sælger jorden til byudvikling. Byrådet har derfor frie hænder til at stille krav til byudviklingen, herunder at understøtte Klimaplan 2020's mål om CO2 reduktion på 70% i 2030.

RBU giver herunder et eksempel på, hvorledes en verdensmålsvurdering kunne stilles op på skemaform for Sportsvej eksemplificeret ved verdensmål 13 og 15. Det er vigtigt for hvert af de valgte verdensmål at vise de vigtigste både positive og negative konsekvenser af planen og argumentere for om den samlede balance for det enkelte verdensmål er positiv eller negativ. I tilfældet Sportsvej er der fortsat for mange uafklarede forhold til at vurdere balancen. Det er dog vigtigt, at disse forhold afklares inden grunden sælges til byudvikling.

I skemaet nedenfor under positive forhold anføres i dette eksempel krav, der kunne stilles på Sportsvej for at fremme bæredygtighed. Ved vurdering af en konkret plan indskrives de konkrete forhold fra planen. Det er eksempler, der er indskrevet i skemaet og skal ikke opfattes som udtømmende.

Verdensmål	Samlet vurdering	Positive forhold	Negative forhold
13 Klimaindsats	? (ikke muligt at vurdere) Arten af positive tiltag afgør balancen	Byrådet kan kræve: Solceller på tagflader. Ladestandere til elbiler. Fælles CO2 neutral varmforsyning. Klimavenlige byggematerialer. Certificeret byggeri. (ovennævnte er positive CO2 reducerende forslag for Sportsvej)	Der fjernes skov og dermed den lagrede CO2 i træerne CO2 belastning ved bygge- og anlægsfasen
15 Livet på land (natur)	? (ikke muligt at vurdere) Kvaliteten og omfanget af ny natur afgør balancen	Der skabes ny natur med hjemmehørende arter	Der fjernes eksisterende skov

Byrådet vedtog d. 27. april 2023 at sælge arealet ved Sportsvej på baggrund af helhedsplanen og afsatte 0,5 mio. kr. til udarbejdelse af salgsmateriale. I lyset af den presserende klimakrise og i overensstemmelse med byrådets vision "Tæt på hinanden – Tæt på naturen" samt Natur, Miljø og Klimapolitik og Klimaplan 2020, er det vigtigt, at der i det salgsmateriale indgår ambitiøse klimakrav som nævnt i skemaet ovenfor.

Rådet for bæredygtig udvikling, d. 6. juni 2023

Formand Vibeke Højbjerg
Næstformand Marianne Thorsø Nielsen
Rådsmedlem Niels Erik von Freiesleben